

Obrazložitev sprememb proračuna za leto 2026

1532 - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Poslanstvo predlagatelja finančnega načrta

Osrednje poslanstvo UMAR je priprava analiz in napovedi ekonomske in razvojne politike, spremljanje in analiziranje uresničevanja razvojnih usmeritev države ter analiziranje produktivnosti in konkurenčnosti v vlogi nacionalnega odbora za produktivnost. Naloge, ki jih UMAR izvaja, so v prvi vrsti povezane s spremljanjem in analizo tekočih ekonomskih in razvojnih trendov ter z njihovimi projekcijami in scenariji. UMAR zagotavlja neposredno strokovno podporo Vladi RS za uresničevanje ciljev ekonomske politike ter pripravlja strokovne podlage za pripravo državnega proračuna ter ukrepov ekonomske in razvojne politike

Poslanstvo se izvaja na naslednje načine:

- priprava strokovnih gradiv, ki se objavljajo v publikacijah UMAR – fizično ali elektronsko na spletnih straneh UMAR
- podajanje ocen in mnenj na aktualne potrebe in dogajanja (vključno s komentarji tekočih gospodarskih gibanj)
- sodelovanje predstavnikov UMAR v različnih delovnih telesih (skupine, sveti, odbori) v Sloveniji in v mednarodnem okolju (EK, OECD, IMF ipd.)
- (so)organizacija in (so)udeležba na javnih dogodkih (konference, posveti, okrogle mize, novinarske konference ipd.)

Delovanje predlagatelja finančnega načrta prispeva k doseganju ciljev naslednjih podprogramov, programov in politik

- 02 - JAVNOFINANČNA IN EKONOMSKA POLITIKA
 - 0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi
 - 020202 - Priprava analiz in napovedi

Proračunski uporabniki znotraj predlagatelja finančnega načrta

- 1532 - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Proračunski uporabniki ter njihovi neposredni učinki

1532 - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Oris proračunskega uporabnika

UMAR je samostojna vladna služba, katere direktor odgovarja neposredno predsedniku Vlade RS. Delovno področje in naloge so opredeljeni v Odloku o organizaciji in delovnem področju Urada RS za makroekonomske analize in razvoj, Zakonu o javnih financah in Uredbi o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna

UMAR spremlja in analizira gibanja ter razvoj z ekonomskega, socialnega in okoljskega vidika ter uresničevanje razvojnih usmeritev države, pripravlja letno poročilo o razvoju, makroekonomske napovedi in druge strokovne podlage, ki so podlaga javnofinančnemu načrtovanju in ukrepom ekonomske politike, analizira produktivnost in konkurenčnost v vlogi nacionalnega odbora za produktivnost ter opravlja raziskovalno delo

Naloge izvaja v več sektorjih, in sicer za makroekonomsko politiko, konkurenčnost, ekonomsko modeliranje, socialne politike in v službi za splošne zadeve

UMAR je kot proračunski uporabnik samostojen predlagatelj finančnega načrta, ki se uvršča v ekonomsko in javnofinančno politiko.

02 - JAVNOFINANČNA IN EKONOMSKA POLITIKA

0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi

020202 - Priprava analiz in napovedi

Opis podprograma

Podprogram zajema aktivnosti, povezane s spremljanjem in analizo tekočih ekonomskih in razvojnih trendov ter z njihovimi projekcijami in scenariji. UMAR z izvajanjem teh aktivnosti zagotavlja neposredno strokovno podporo Vladi RS za doseg ciljev ekonomske politike. Rezultati dela UMAR se neposredno vključujejo v pripravo državnega proračuna in v ukrepe ekonomske in razvojne politike.

V okviru podprograma izvaja UMAR naslednje naloge:

1. Priprava in objava strokovnih publikacij:

- Napovedi gospodarskih gibanj
- Poročilo o razvoju
- Ekonomsko ogledalo
- Kratke analize
- Analiza socialnih gibanj in politik

2. Sodelovanje v delovnih telesih Vlade RS, ministrstev, drugo:

- Odbor Vlade RS za gospodarstvo
- Odbor Vlade RS za državno ureditev in javne zadeve
- Delovna skupina za razvojno načrtovanje
- Odbor za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike
- Delovna skupina za proučevanje javno finančnih posledic, povezanih s staranjem prebivalstva
- Delovna skupina za pripravo metodologije za sistematično statistično zbiranje podatkov o dolgotrajni oskrbi v Sloveniji
- Delovna skupina za pripravo nove metodologije izračuna indeksa razvojne ogroženosti regij
- Statistični svet RS in različni statistični sosveti, ustanovljeni pri Statističnem uradu RS
- Odbor za spremljanje izvajanja Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027
- Delovna skupina za evropske zadeve
- Stalna medresorska delovna skupina za zadeve OECD
- Delovna skupina za Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt in Dolgoročno podnebno strategijo Slovenije do leta 2050

- Koordinacijska skupina za Alpsko konvencijo
- Delovna skupina za pripravo nove metodologije za določitev obmejnih problemskih območij
- Delovna skupina za pripravo kazalnikov za spremljanje ciljev regionalne politike
- Posvetovalna skupina projekta Platforma trga dela
- Svet partnerjev zavoda na Centralni službi Zavoda RS za zaposlovanje
- Medresorska delovna skupina za pripravo strokovnih podlag in osnutkov dokumentov v okviru evropskega semestra
- Sodelovanje pri pripravi novega Programa spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva 2026 – 2030
- Sodelovanje v procesu priprave Vizije preobrazbe kmetijstva ni kmetijsko-prehranskega sistema v Sloveniji do leta 2040
- Medresorska delovna skupina za projekte digitalne preobrazbe
- Delovna skupina vlade za pripravo predloga Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026 – 2050
- Medresorska delovna skupina za projekt Priprava, oblikovanje in uporaba razvojnih rešitev na področju izbire in razvoja kadrov v organih državne uprave
- Medresorska delovna skupina za pripravo Nacionalnega programa spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence v Republiki Sloveniji do leta 2030 in drugih strateških dokumentov s področja UI
- Svet za razvoj informatike v državni upravi
- Medresorska delovna skupina za izvajanje projektov »Vzpostavitev informacijskega sistema za upravljanje in razvoj zaposlenih – IS HR-rast« in »Vzpostavitev kompetenčnega modela« v organih državne uprave
- Ekonomsko-socialni svet
- Upravni odbor Inštituta za ekonomska raziskovanja

3. Sodelovanje pri pripravi vladnih gradiv

- priprava Pomladanske in Jesenske napovedi gospodarskih gibanj ter Poročila o razvoju, s katerimi se Vlada RS seznani
- aktivno spremljanje vladnih gradiv in podajanje strokovnih pripomb v medresorskem usklajevanju in/ali na sejah ODUJZ in OG, še posebej ko imajo vpliv na makroekonomske in/ali razvojne politike

4. Priprava aktualnih analiz

Kratke analize, ki so bile pripravljene v letu 2024, skušajo odgovoriti na aktualna vprašanja kot na primer analiza ekološkega odtisa Slovenije, ki meri ekološko uspešnost države in izzive na tem področju, problematiko zaposlovanja oseb z invalidnostjo ter analize poslovanja podjetij in dejavnosti

5. Mednarodna dejavnost

UMAR aktivno sodeluje pri pripravi metodoloških in analitičnih podlag pri oblikovanju smernic ekonomske politike znotraj EU; predstavniki UMAR so člani ali nadomestni člani delovnih skupin, ki delujejo na ravni EK in OECD

- Na ravni EK se UMAR udeležuje sestankov:

- Odbora za ekonomsko politiko (Economic Policy Committee – EPC/EK), ki je pripravljalni odbor Sveta EU v sestavi ekonomskih in finančnih ministrov (ECOFIN)

- Delovnih skupin znotraj EPC (Ageing WG, Output Gap WG, Joint EFC-EPC, Climate WG, LIME WG)
- strokovnjakov držav članic EU za pripravo makroekonomskih napovedi
- sodelovanje v dveh mednarodnih mrežah neodvisnih fiskalnih institucij: (1) mreži institucij, ki deluje pod okriljem Evropske komisije EU Network of Independent Fiscal Institutions (EUNIFI) ter (2) neformalni mreži EU Independent Fiscal Institutions (EU IFIs)
- Nacionalnih odborov za produktivnost
- Na ravni OECD se UMAR udeležuje sestankov oziroma pripravlja gradiva in komentarje za udeležence sestankov

Odbora za ekonomske in razvojne preglede (Economic and Development Review Committee – EDRC)

- Odbora za ekonomsko politiko (Economic Policy Committee – EPC)
- Delovnih skupin v okviru EPC (WP1 – Working Party 1, Working Party on Short-Term Economic Prospects – STEP)

6. Druge pomembnejše dejavnosti

- udeležba na sejah različnih delovnih teles Državnega zbora RS
- organizacija tematskega posveta
- organizacija strokovnih razprav
- novinarske konference in udeležbe vodstva urada na različnih javnih dogodkih na temo predstavitve aktualnih napovedi in analiz Urada
- aktivne udeležbe na različnih javnih dogodkih in predavanja sodelavcev urada, povezana s področji njihovega dela (npr. zdravstvo in dolgotrajna oskrba, izzivi povezani z dolgoročnimi projekcijami javnih izdatkov za zdravstvo, trendi v izdatkih in virih financiranja zdravstva ipd., predstavitev in proces priprave makroekonomskih napovedi, digitalizacija, produktivnost)

Ukrepi

1532-11-0001 - Napovedi, analize, sodelovanje v delovnih telesih

Opis ukrepa

Makroekonomske napovedi in analize ter priprava strateških in strokovnih gradiv za vlado, strokovne institucije in javnost (vključno s publikacijami).

Izhodišča in kazalniki na katerih temeljijo izračuni in ocene pravic porabe

Pripravljene napovedi in analize ter strateška in druga strokovna gradiva UMAR so namenjena vladi, strokovnim institucijam in javnosti (vključno s publikacijami). Pripravljena gradiva so uporabljena kot strokovna podlaga za oblikovanje ukrepov pri vodenju ekonomske in razvojne politike.

Pravne podlage

Oznaka	Naziv
ZDU-1-UPB4	Zakon o državni upravi (uradno prečiščeno besedilo) (ZDU-1-UPB4)
ZJF	Zakon o javnih financah (ZJF)
ZVRS-UPB1	Zakon o Vladi Republike Slovenije (uradno prečiščeno besedilo) (ZVRS-UPB1)

Neposredni učinki

C6340 - Sodelovanje v delovnih telesih EC in OECD, misijah (IMF, EC), sodelovanje pri mednarodnih projektih

Lastnik cilja: PU - 1532 (Urad RS za makroekonomske analize in razvoj)

Prispeva k rezultatu: C2189 - Aktivno delovanje v delovnih telesih in strokovnih skupinah EK, OECD in IMF

S sodelovanjem v delovnih telesih EC in OECD, misijah (IMF, EC, obiski mednarodnih rating agencij) in sodelovanjem pri projektih mednarodnih fundacij, ipd UMAR zastopa stališča RS oziroma prenaša strokovna izhodišča v slovenski prostor ter pomaga pri koordinaciji aktivnosti in uresničevanju dogovorov.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07326 - Število pripravljenih stališč na delovnih telesih EK		Število	2013	30,00	2018	30,00	37,00
					2019	30,00	32,00
					2020	30,00	36,00
					2021	30,00	36,00
					2022	30,00	51,00
					2023	30,00	31,00
					2024	30,00	34,00
					2025	30,00	
					2026	30,00	
					2027	30,00	
					2028	30,00	
					2029	30,00	
I07327 - Število pripravljenih stališč na delovnih telesih OECD		Število	2013	8,00	2018	8,00	21,00
					2019	8,00	11,00
					2020	8,00	9,00
					2021	8,00	14,00
					2022	8,00	17,00
					2023	8,00	12,00
					2024	8,00	10,00
					2025	8,00	
					2026	8,00	
					2027	8,00	
					2028	8,00	
					2029	8,00	

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I07326	Predstavniki UMAR sooblikujejo slovenska stališča na delovnih skupinah in s strokovno podporo sodelujejo pri pripravi analiz delovnih skupin Odbora.
I07327	Predstavniki UMAR sodelujejo pri pregledu drugih držav članic EU, za eno do dve državi pa pripravi izhodiščno gradivo. Aktivno sodeluje pri predstavitvi in na razpravi, ko odbor obravnava Slovenijo.

C0267 - Makroekonomske napovedi in analize ter priprava strateških in strokovnih gradiv za vlado, strokovne institucije in javnost

Lastnik cilja: PU - 1532 (Urad RS za makroekonomske analize in razvoj)

Prispeva k rezultatu: C2197 - Priprava strokovnih podlag za pomoč Vladi in drugim organom pri vodenju ekonomske in razvojne politike

Pripravljene napovedi in analize ter strateška in druga strokovna gradiva UMAR so namenjena vladi, strokovnim institucijam in javnosti. Predstavljajo strokovno podlago za oblikovanje ukrepov pri vodenju ekonomske in razvojne politike.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I11005 - Št. publikacij - Kratke analize		število	2021	5,00	2021	5,00	
					2022	5,00	7,00
					2023	3,00	10,00
					2024	3,00	10,00
					2025	3,00	
					2026	3,00	
					2027	3,00	
					2028	3,00	
					2029	3,00	
I000420 - Št. publikacij - Poročilo o razvoju		Število	2010	1,00	2018	1,00	1,00
					2019	1,00	1,00
					2020	1,00	1,00
					2021	1,00	1,00
					2022	1,00	1,00
					2023	1,00	1,00
					2024	1,00	1,00
					2025	1,00	
					2026	1,00	
					2027	1,00	
I000422 - Št. publikacij - Ekonomsko ogledalo		Število	2011	11,00	2018	9,00	6,00
					2019	6,00	8,00
					2020	6,00	7,00
					2021	6,00	9,00
					2022	6,00	9,00
					2023	6,00	8,00
					2024	6,00	8,00
					2025	6,00	
					2026	6,00	
					2027	6,00	
I000423 - Št. publikacij - Analiza socialnih gibanj in politik		Število	2010	1,00	2018	1,00	1,00
					2019	1,00	1,00
					2020	1,00	1,00
					2021	0,00	1,00
					2022	0,00	0,00
					2023	0,00	0,00
					2024	0,00	0,00
					2025	0,00	

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2026	0,00	
					2027	0,00	
					2028	0,00	
					2029	0,00	
I000425 - Št. publikacij - Napoved gospodarskih gibanj		Število	2010	2,00	2018	2,00	2,00
					2019	2,00	2,00
					2020	2,00	5,00
					2021	2,00	2,00
					2022	2,00	2,00
					2023	2,00	2,00
					2024	2,00	2,00
					2025	2,00	
					2026	2,00	
					2027	2,00	
					2028	2,00	
					2029	2,00	
I000426 - Št. publikacij - Grafi tedna		Število	2010	45,00	2018	45,00	45,00
					2019	45,00	43,00
					2020	45,00	43,00
					2021	45,00	48,00
					2022	45,00	48,00
					2023	45,00	45,00
					2024	45,00	47,00
					2025	45,00	
					2026	45,00	
					2027	45,00	
					2028	45,00	
					2029	45,00	
I000427 - Št. publikacij - Tematski delovni zvezek		Število	2010	4,00	2018	4,00	4,00
					2019	4,00	2,00
					2020	4,00	4,00
					2021	4,00	6,00
					2022	4,00	1,00
					2023	2,00	0,00
					2024	2,00	0,00
					2025	0,00	
					2026	0,00	
					2027	0,00	
					2028	0,00	
					2029	0,00	

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I000420	Poročilo o razvoju je dokument, v katerem enkrat na leto predstavimo uresničevanje Strategije razvoja Slovenije (SRS), ki je bila sprejeta leta 2017. Razdeljeno je na dva dela. V letu 2025 smo poročilo razširili z vsebinami Poročila o produktivnosti in s tem dobili celovit pregled kakovosti življenja in razvojnih izzivov v Sloveniji.
I000422	Ekonomsko ogledalo je namenjeno sprotnemu objavljanju in komentiranju tekočih makroekonomskih podatkov, pa tudi izbranih tem s področja ekonomskega, socialnega in okoljskega razvoja. Obravnava ključne kazalce gospodarskih gibanj, komentira in ocenjuje, kako se uresničuje pomladanska oziroma jesenska napoved ter kako poteka izvajanje ekonomske politike (plače, javne finance, cene, konkurenčnost, itd). Publikacija (tudi v angleškem jeziku) izide 6x letno.
I000423	Namen je spremljanje in analiziranje gibanj na področju socialnega razvoja in socialnih politik kot podlaga za strokovno podpora delu vlade in drugih institucij na tem področju.

Kazalnik	Opis
I000425	Pomladanska in jesenska napoved gospodarskih gibanj sta podlagi za načrtovanje ekonomskih politik vlade in za pripravo državnih proračunov Slovenije. Napovedi vseh pomembnejših makroekonomskih agregatov zajemajo obdobje tekočega in najmanj štirih naslednjih let. Analizo točnosti napovedi redno preverjamo in objavljamo v pomladanski in jesenski napovedi.
I000426	V tekočih gospodarskih gibanjih komentiramo aktualne podatke, ki jih objavijo Statistični urad RS, Banka Slovenije, EURostat, Evropska centralna banka.. Podatke na kratko obrazložimo in jih podkrepimo z grafičnimi prikazi. Na ta način širši in strokovni javnosti omogočimo hiter vpogled v aktualno dogajanje na področju ključnih gospodarskih gibanj.
I000427	V seriji Delovni zvezki objavljamo avtorske prispevke zaposlenih na UMAR in prispevke zunanjih avtorjev, ki so povezani z delom UMAR. Temeljni namen publikacije je objava tekočega dela raziskovalcev; poleg tega avtorji v delovnih zvezkih objavljajo tudi zbrane in analizirane podatkovne serije, metodologije dela na posameznih področjih ali vsebinsko poglobljeno obdelane posamezne izbrane teme. S tem želimo spodbuditi izmenjavo zamisli o ekonomskih in razvojnih vprašanjih, pomembno pa je, da se analize objavijo čim hitreje, tudi če izsledki še niso dokončni. Teme, ki jih obravnavajo delovni zvezki, so lahko tudi podlaga za druga poročila UMAR (Poročilo o razvoju).
I11005	V kratke analize sodijo obširnejši prispevki, ki obravnavajo aktualne tematike, ki zaslužijo večjo pozornost in zanimajo širšo javnost. Običajno so vezane na objavljene kazalnike in dokumente ali pa gre za spremljanje učinkov aktualnih dogodkov. Avtorji prispevkov so strokovnjaki UMAR.

Skupine projektov

1532-11-S005 - Zagotavljanje delovnih pogojev

Opis skupine projektov

Skupina projektov Investicije in informacijsko središče omogoča normalne prostorske in druge tehnične pogoje za delovanje UMAR.

Neposredni učinki:

C6169 - Zagotavljanje delovnih pogojev

Lastnik cilja: PU - 1532 (Urad RS za makroekonomske analize in razvoj)

Prispeva k rezultatu: C2197 - Priprava strokovnih podlag za pomoč Vladi in drugim organom pri vodenju ekonomske in razvojne politike

Omogočanje normalnih prostorskih in drugih tehničnih pogojev za delovanje UMAR, hkrati pa tudi zagotavljanje večje dostopnosti do domačih in tujih baz podatkov, večje razpoložljivosti in povezljivosti baz podatkov, ki jih upravlja UMAR in razvoj elektronskega publiciranja ter obveščanja strokovne in širše javnosti.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I12355 - Stopnja zagotavljanja delovnih pogojev		%	2025	100,00	2025	100,00	
					2026	100,00	
					2027	100,00	
					2028	100,00	
					2029	100,00	

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I12355	Stopnja zagotavljanja delovnih pogojev